

Stefan Żeromski - Przedwiośnie

1. Młodość jako czas buntu. Omów zagadnienie na podstawie Przedwiośnia Stefana Żeromskiego. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.

Młodość jest okresem, w którym wiele osób buntuje się przeciwko narzuconym normom i schematom. To czas poszukiwania własnej tożsamości, odkrywania swoich wartości i pragnień. Bunt młodych to naturalna reakcja na konserwatywny i często ograniczający świat dorosłych. Choć postawa buntu może czasami prowadzić do konfliktów i napięć, to jest ona nieodłącznym elementem procesu dorastania i pozwala na rozwijanie indywidualności i kreatywności.

Młodość jako czas buntu to popularny temat literacki, który pojawia się w wielu dziełach, w tym w Przedwiośniu Stefana Żeromskiego. W utworze możemy zaobserwować motyw buntu młodego człowieka przeciwko określonym schematom i konwenansom. Główny bohater - Cezary Baryka - jest młodym człowiekiem, który zdecydował się porzucić studia i miasto, aby związać się z ruchem socjalistycznym i działać na rzecz zmian społecznych. Jego postawa stanowi jaskrawy kontrast wobec konserwatywnych i zapatrzonych w siebie przedstawicieli elity. Bunt Cezarego wynika z jego poczucia niesprawiedliwości. Młody człowiek jest zdeterminowany w swoim działaniu, mimo że spotyka się z oporem ze strony rodziny i społeczeństwa. W swoich działaniach Cezary nie zawsze kieruje się rozsądkiem, a raczej pasją i chęcią zmiany rzeczywistości. Jednocześnie jednak, Żeromski pokazuje, że bunt młodych ludzi nie zawsze prowadzi do pozytywnych skutków. Cezary, tak jak inni działacze socjalistyczni, jest skłonny do stosowania przemocy i brutalności w celu realizacji swoich celów, co prowadzi do tragedii. Autor pokazuje, że młodzieńcze buntownictwo może prowadzić do niebezpiecznych sytuacji, a niewłaściwie kierowane zapały i brak rozwagi mogą przynieść tragiczne skutki. "Przedwiośnie" to przykład literatury, w której młodość jest przedstawiona jako czas buntu i poszukiwania nowych wartości. Pokazuje ona, jak silne mogą być idee i przekonania młodych ludzi, ale także jakie mogą być konsekwencje, gdy te zapały nie są odpowiednio ukierunkowane i kontrolowane.

W "Tangu" Mrożka motyw buntu pojawia się w postaci Artura, który buntuje się przeciwko swoim rodzicom i ich wartościom. Artur reprezentuje postawę młodego człowieka, który zderza się z brakiem ograniczeń i schematów narzuconymi przez starszych. Jego bunt wyraża się w sprzeciwie wobec braku tradycji, narzuconych zasad i norm, które według niego stanowią przeszkodę dla jego rozwoju. Jego postawa buntu jest wyrazem potrzeby indywidualności, wolności i niezależności, którą sam chciałby wywalczyć.

Młodość zawsze niesie ze sobą ducha buntu i niezależności, co skłania młodych ludzi do sprzeciwu wobec narzuconych im ograniczeń. Zarówno Artur, jak i Cezary próbują realizować swoje marzenia i plany, choć ich działania bywają czasem nieprzemyślane i kontrowersyjne. W obu przypadkach widać, że młodość jest czasem poszukiwań, nieustannego kwestionowania i próbowania nowych rzeczy. Młodość to czas buntu, ale też szansa na rozwój i kształtowanie swojego charakteru, co pokazują postacie Artura i Cezarego.

2. Wojna i rewolucja jako źródło skrajnych doświadczeń człowieka. Omów zagadnienie na podstawie *Przedwiośnia* Stefana Żeromskiego. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.

Wojna i rewolucja to tematy, które od wieków fascynują literatów i pozostają w centrum uwagi czytelników. Obie sytuacje są źródłem skrajnych doświadczeń, zarówno indywidualnych, jak i zbiorowych, które zwykle stają się punktem zwrotnym w życiu ludzi i kształtują ich charaktery.

Wojna i rewolucja w powieści *"Przedwiośnie"* Stefana Żeromskiego stają się przyczyną skrajnych doświadczeń dla bohaterów, które zmieniają ich na zawsze. Jednym z kluczowych momentów jest powstanie styczniowe, które stało się dla wielu Polaków symbolem walki o wolność i niepodległość. Jednak dla młodego Cezarego Baryki i jego otoczenia, rewolucja ta przynosi wiele cierpienia i rozczarowania. Cezary, który w momencie wybuchu powstania jest jeszcze dzieckiem, z czasem staje się świadkiem wielu tragicznych wydarzeń, takich jak egzekucje powstańców czy represje ze strony Rosjan. To doświadczenie brutalnej rzeczywistości wojny i rewolucji wpływa na jego charakter i światopogląd. Cezary zaczyna dostrzegać, że walka o wolność jest złożona i wielowymiarowa, a jej skutki mogą być niszczycielskie dla wielu ludzi. Jednym z najważniejszych momentów w powieści jest wyjazd Cezarego na front wojny. Tutaj znowu jest świadkiem brutalnej rzeczywistości wojennej, która zmusza go do zmierzenia się z własnymi słabościami i strachem przed śmiercią. To doświadczenie pomaga mu wykształcić w sobie silną wolę do życia i przetrwania, ale jednocześnie zostawia trwały ślad na jego psychice. Wojna i rewolucja są zatem w powieści *"Przedwiośnie"* źródłem skrajnych doświadczeń, które zmieniają bohaterów na zawsze. To również pokazuje, jak takie wydarzenia wpływają na całą społeczność i kształtują jej postawy i światopogląd. Przez pryzmat historii bohaterowie muszą zmierzyć się z pytaniami o to, co znaczy walka o wolność i jakie są jej koszty.

W powieści *"Quo vadis"* autor, Henryk Sienkiewicz, przedstawia wojnę i rewolucję jako źródło skrajnych doświadczeń człowieka. Akcja powieści toczy się w czasach rzymskiego

imperium, gdy cesarz Neron rządził państwem, a chrześcijanie byli prześladowani. W takiej sytuacji życie bohaterów staje się niezwykle trudne, a ich decyzje mogą mieć skrajne konsekwencje. Główny bohater, młody patrycjusz Winicjusz, jest świadkiem narastającej przemocy i brutalności, której ofiarą stają się jego bliscy przyjaciele i ukochana. W związku z tym postanawia wziąć sprawy w swoje ręce i walczyć z systemem. Jego bunt przeciwko władzy rzymskiej jest jednocześnie buntowniczym aktem miłości, ponieważ chce ocalić Ligię - chrześcijańską dziewczynę, którą kocha. Przez całą powieść wojna i rewolucja są stałym tłem dla działań bohaterów. Napięcie i niepewność, które panują w Rzymie, wpływają na ich psychikę i sprawiają, że podejmują niezwykle trudne decyzje. Przez to Sienkiewicz pokazuje, jak wojna i rewolucja mogą wpłynąć na ludzką psychikę i skłonić ludzi do podejmowania skrajnych działań.

W obu utworach widzimy, że bohaterowie zostają zmuszeni do zmierzenia się ze skrajnymi doświadczeniami, które kształtują ich charaktery i wprowadzają zmiany w ich dotychczasowym życiu. "Przedwiośnie" ukazuje młodego człowieka, który poprzez swoje doświadczenia związane z rewolucją, zdaje sobie sprawę z niesprawiedliwości panującej w społeczeństwie. Natomiast "Quo Vadis" przedstawia historię Rzymu za czasów Nerona i wpływu chrześcijaństwa na ówczesne społeczeństwo. W obu przypadkach wojna i rewolucja przyczyniają się do zmian w postawach i wartościach bohaterów, co prowadzi do ich dalszego rozwoju.

3. Wpływ otoczenia na życiowe wybory ludzi. Omów zagadnienie na podstawie Przedwiośnia Stefana Żeromskiego. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.

W dzisiejszych czasach, kiedy nasze życie jest w coraz większym stopniu zdeterminowane przez różnego rodzaju czynniki zewnętrzne, temat wpływu otoczenia na życiowe wybory ludzi wydaje się niezwykle istotny i aktualny. Wielu z nas zadaje sobie pytanie, jak bardzo nasze wybory są rzeczywiście wolne i niezależne, a ile zależy od wpływu naszego środowiska, w którym się znajdujemy. Ten problem jest często poruszany w literaturze. Przykładem takiego utworu może być "Przedwiośnie" Stefana Żeromskiego, która w sposób szczególny ukazuje, jak trudno jest dokonywać wyborów w trudnych warunkach społecznych i politycznych.

W powieści "Przedwiośnie" Stefana Żeromskiego możemy zaobserwować silny wpływ otoczenia na życiowe wybory głównego bohatera, Cezarego Baryki. Z jednej strony, to właśnie zderzenie z brutalną rzeczywistością biednej warszawskiej dzielnicy, w której mieszkał, wpłynęło na jego postawę buntowniczą i pragnienie ucieczki z biedy. Z

drugiej strony, wpływ na jego wybory miała również elita intelektualna, do której aspirował, a którą często krytykował za ich obłudę i brak zainteresowania problemami społecznymi. Otoczenie Cezarego Baryki stanowiło więc dla niego zarówno bodziec do walki o lepsze życie, jak i przeszkodę w realizacji swoich marzeń. Przez całą powieść widzimy, jak Cezary próbuje znaleźć sposób na wyjście z biedy i braku perspektyw. W końcu, mimo wielu trudności, udaje mu się osiągnąć cel i zdobyć wykształcenie, jednakże kosztem porzucenia swojego dotychczasowego środowiska. W ten sposób "Przedwiośnie" ukazuje, jak otoczenie może wpływać na życiowe wybory ludzi, kształtując ich postawę i podejście do życia. Pokazuje również, że wbrew przeciwnościom losu, wewnętrzna siła i determinacja mogą pomóc w realizacji marzeń i osiągnięciu celu.

W utworze "Zbrodnia i kara" Fiodor Dostojewski ukazuje, jak silny wpływ ma otoczenie na życiowe wybory ludzi, zwłaszcza tych z niższych warstw społecznych. Główny bohater, Rodion Raskolnikow, jest biednym studentem, który w wyniku trudnych warunków życiowych i niezadowolenia z nierówności społecznych, decyduje się popełnić morderstwo. Jego otoczenie, składające się z alkoholików, nędzarzy i prostytutek, nie tylko nie potępiło jego czynu, ale w pewien sposób uzasadniło go jako sposób walki z systemem i władzą. Jednocześnie jednak, to samo otoczenie pomogło ujawnić jego winę. Tym samym Dostojewski pokazuje, że otoczenie ma nie tylko wpływ na decyzje, jakie podejmujemy, ale również na to, jak postrzegamy nasze czyny. To, co jest akceptowalne w jednym środowisku, może być potępione w innym. W ten sposób, otoczenie kształtuje nasze poglądy i wartości, a także wpływa na to, jakie wybieramy cele i jak je osiągamy.

Oba utwory ukazują wpływ otoczenia na życiowe wybory ludzi. W "Przedwiośniu" widzimy, że warunki społeczne wpływają na losy bohaterów, kształtując ich charaktery i decyzje. Natomiast w "Zbrodni i karze" obserwujemy wpływ miejskiego otoczenia i działań społeczeństwa na postępowanie Raskolnikowa, który w końcu decyduje się popełnić zbrodnię. W obu przypadkach widać, że otoczenie ma duży wpływ na życie człowieka i jego decyzje, co może prowadzić do tragicznych konsekwencji. Warto zatem zastanowić się nad tym, jak możemy kształtować swoje otoczenie, aby stworzyć bardziej pozytywne warunki dla ludzi i ich wyborów.

4. Relacje między rodzicami a dziećmi. Omów zagadnienie na podstawie Przedwiośnia Stefana Żeromskiego. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.

Relacje między rodzicami a dziećmi to temat, który od wieków intryguje ludzi i inspirowa artystów. W literaturze polskiej możemy znaleźć wiele dzieł, które podejmują tę problematykę, ukazując różnorodne sytuacje i relacje między bohaterami.

W *Przedwiośniu* Stefan Żeromski pokazuje różne rodzaje relacji między rodzicami a dziećmi, często pełnych napięć i konfliktów. Przedstawia on różne modele rodziny, z których każdy ma swoje wady i zalety. Jednym z głównych wątków powieści jest relacja między Cezarym Baryką a jego ojcem, Julianem Baryką. Julian jest silnym, surowym i zdecydowanym mężczyzną, który ciężko pracuje, by zapewnić swojej rodzinie godne życie. Jest także konserwatywny i tradycjonalistyczny, czego nie może zrozumieć i zaakceptować Cezary, który pragnie wolności i niezależności. Ta sprzeczność między nimi prowadzi do konfliktów i kłótni. Żeromski pokazuje także relacje między innymi postaciami a ich rodzicami. Wanda, ma bardzo dobry kontakt z rodzicami i szanuje ich, ale jednocześnie chce żyć swoim życiem i mieć własne zdanie. Natomiast postać Krzysztofa Gąsiorowskiego to zupełne przeciwieństwo - jego ojciec jest dla niego wzorem do naśladowania, a on sam jest gotów zrobić wszystko, by zyskać jego uznanie, nawet jeśli będzie to sprzeczne z jego własnymi wartościami.

Innym przykładem złożoności relacji rodziców z dziećmi jest *"Tango"* Sławomira Mrożka, gdzie relacje między rodzicami a dziećmi są przedstawione w sposób karykaturalny i groteskowy. Artur buntuje się przeciwko ich stylowi życia i podejściu do świata. Jednak w tym przypadku, relacje między nimi są niemal absurdalne, a konflikt między nimi ma charakter przede wszystkim kulturowy i światopoglądowy.

Podsumowując, zarówno *"Tango"* Mrożka, jak i *"Przedwiośnie"* Żeromskiego pokazują, że relacje między rodzicami a dziećmi są niezwykle skomplikowane i obarczone szeregiem trudności. Z jednej strony, rodzice chcą dla swoich dzieci jak najlepiej, ale z drugiej strony, często wprowadzają je w stan ciągłego stresu i niepokoju. Młodzi ludzie natomiast, usiłując odnaleźć własną drogę w życiu, często buntują się przeciwko swoim rodzicom, co może prowadzić do jeszcze większych konfliktów.

5. Utopijny i realny obraz rzeczywistości. Omów zagadnienie na podstawie Przedwiośnia Stefana Żeromskiego. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.

Często w pewnych określonych sytuacjach wmawia nam się, że świat wygląda zupełnie inaczej, niż ma to miejsce w rzeczywistości. Można to zaobserwować m.in. na mediach społecznościowych, które większości użytkowników służą do tego, by budować swój wizerunek, jako człowieka posiadającego idealne życie. Im bardziej uwierzemy jednak w taki scenariusz, w jakiegokolwiek kwestii, tym boleśniesz będzie późniejsze zderzenie z rzeczywistością.

W Przedwiośniu Stefana Żeromskiego mamy do czynienia z takim wyidealizowanym wizerunkiem Polski, która po stu dwudziestu trzech latach odzyskała utraconą w wyniku rozbiorów niepodległość. Seweryn Baryka namawia swojego syna, Cezarego, by ten pojechał z nim do ojczyzny przodków. Cezary nie czuje jednak żadnego związku z Polską, w związku z czym Seweryn zaczyna roztaczać przed nim wizję Polski jako dynamicznie rozwijającego się pod wieloma względami państwa. Symbolem tego rozwoju mają być szklane domy, które to ze względu na swoją niską cenę i nowoczesną funkcjonalność, zdobywać miały rynek mieszkaniowy. Baryka senior umiera jednak przed przekroczeniem polskiej granicy. Jego syn dociera na miejsce, a Polska, którą widzi jest diametralnie inna od tej, którą ojciec opisywał, namawiając go do drogi. W Polsce panuje chaos, bieda, nieporządek polityczny i administracyjny. Dopiero buduje się tutaj podstawy państwowości, o żadnym dynamicznym rozwoju technologicznym nie może być nawet mowy. To doświadczenie jest dla Cezarego bardzo rozczarowujące. Mimo to postanawia on pozostać w Polsce, a z czasem czuje z tym krajem coraz większą więź i w końcu może o sobie powiedzieć, że jest Polakiem.

„Lalka” to dzieło epoki pozytywizmu, kiedy to propagowano takie ideały jak praca organiczna i praca u podstaw. Oznaczały one wspólne działanie całego społeczeństwa na rzecz rozwoju kraju i jego gospodarki. Społeczność ma być niczym jeden żywy organizm, pracujący we wspólnym celu, dzięki temu każdej jednostce mogłoby żyć się lepiej. Prus pokazał jednak, że te utopijne wizje realizowało niewiele jednostek. Pozostali ludzie, zwłaszcza arystokracja, nie czuli potrzeby działania na rzecz innych i dbali o prywatne interesy. To przez to wciąż w takich dzielnicach jak Powiśle gnieździła się nędza, którą obserwował Wokulski. Było to zderzenie tego, w co wierzył, z tym, co widział wokół siebie.

Utopijne wizje bardzo rzadko mają szansę przetrwać starcie z brutalną rzeczywistością otaczającą człowieka każdego dnia. Przekonało się o tym boleśnie wielu bohaterów literackich, zmuszonych do zweryfikowania ich szlachetnych poglądów na rzecz bardziej praktycznego podejścia do życia.

